

13 Ocak 2011 tarih ve SAD-11/03 sayılı SAD yazısı ektir.

GÖKOVA ÖÇKB BÜTÜNLEŞİK KIYI-DENİZ ALANLARI YÖNETİM PLANLAMASI

PLAN NOTU

(ÖÇKK Başkanlığı'na teslim edilen yönetim planına ilişkin plan notları olup, CD içeriğinde verilen CBS çıktıları ve haritaların ayrılmaz parçasıdır.)

1. DENİZ KUŞLARI ÜREME VE KORUMA ALANLARI (HASSAS A)

Birincil Koruma Bölgesi

Deniz kuşları üreme alanları, adalar veya bakir kayalıklarıdır. Kıyı çizgisinden itibaren 40 m lik alanı kapsar. Kıyının 40 m'den dar olması durumunda kıyı kenar çizgisine kadar olan alandır. Bu alanda

1- 3621 sayılı kanunun 6. Maddesi ile kıyı kanunu uygulama yönetmeliğinin 13. ve 14. Maddesinde tanımlanan (A, B, C maddelerinde belirtilen) yapı ve tesisler yapılamaz. 7. madde kapsamındaki dolgu ve kurutma yoluyla arazi kazanılamaz.

2-Doğal malzeme çıkartılamaz.

3- Bu alanlarda araç ve binek hayvanı ile dolaşılabilir.

4- Adalara keçi vb evcil hayvanlar bırakılamaz ve bulunmasına müsaade edilmez.

5- Adalarda yaz döneminde Plaj ve kumul niteliğindeki alanlarda yüzme ve dinlenme serbesttir. Plaj ve kumulların dışındaki alanlarda rekreasyonel aktiviteye izin verilmez. Adalarda gün batımı ve gün doğumu arasındaki zaman diliminde her türlü aktivite (karadan profesyonel balık avcılığı hariç) izne bağlıdır.

6- Adalardaki şahsa ait zirai ürünlerin bakım ve hasatı motorlu vb gürültü çıkartan araç kullanmamak ve sadece ilgili dönemlerde yeterli sayıda insan gücü kullanmak koşuluyla serbesttir.

7- Ada ve adacıklarda her türlü bilimsel araştırma, belgesel ve film çekimi Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı iznine tabidir.

8- Adalarda halihazırda bulunan tarım alanları dışında tarım ve benzeri faaliyetler üretmek amacıyla yeni alanlar açmak, doğal bitki örtüsünü yok etmek yasaktır. Halihazırda bulunan tarım alanlarında yerel tarımsal türler dışında ürün yetiştirmek yasaktır.

9- Adalarda her türlü doğal bitki türü, kuş yumurtası vb doğal kaynakların toplanması izne tabidir.

Tampon Bölge

Tüm ada ve adacıkların 25 m. açığına kadar olan denizel alan tampon bölgedir. Bu tampon alanlarda;

1- Tepeli karabatakların ve diğer deniz kuşlarının üreme ve yavru büyütme dönemi olan 1 Aralık ve 30 Mayıs tarihleri arasında Sedir Adası haricinde, tüm ada ve adacıklara kıyı balıkçıları hariç tekneyle 25 m. mesafeden yakın olarak seyredilmez, kayalara yaklaşp beklenilemez ve demir atılamaz.

2. AKDENİZ FOKU ÜREME VE KORUMA ALANLARI (HASSAS A)

Birincil Koruma Bölgesi

Üreme bölgesi özelliğindedir. Bu alanlarda akdeniz fokunun üremesi, yavrunun beslenmesi, dinlenmesi, annenin gizlenmesi ve barınması için uygun mağara ve kovuk sistemleri bulunur. Ayrıca bu alanlar yavrunun beslenme ve yabani yaşama adapte olmak için annesi tarafından eğitildiği alanlardır. Akdeniz foku varlığı açısından birinci derecede kritik öneme sahip alanlardır. Foçinler mevkinde kıydan denize doğru 50 m. ve karada 0-350 m rakım arası birincil koruma bölgesidir.

1. Kıyı balıkçılığı seyir, demirleme, bırakma takımları hariç avlanma ve izne bağlı olmak koşuluyla bilimsel aktiviteler serbesttir bunun dışında bütün aktiviteler yasaktır.

2- Kıyı balıkçıları hariç diğer tekneler bu deniz alanında seyir yapamaz ve çapalayamaz.

3-Karaya çıkmak yasaktır.

4- Karada her türlü yapılaşma ve yol yapımı yasaktır.

Tampon Bölge

Foçinler mevkinde kıydan denize doğru 50-150 m. deniz bandı ve karada 350-400m rakım arası tampon bölgedir.

1- Amatör avcılık yasaktır. Seyir ve demirleme serbesttir ancak seyir hızı sınırı 4 deniz milidir.

2- Müzik yayını ve yüksek sesle konuşmak yasaktır.

3-Karada yol yapımı Özel Çevre Koruma Kurumu görüşüne bağlıdır.

4- Karada kalıcı yapılaşma yasaktır.

3. AKDENİZ FOKU BARINMA VE KORUMA ALANLARI

İkincil Koruma Bölgesi

Akdeniz fokları için barınma, mağara kovuk vb. özel habitatlarla kısıtlıdır. Üreme alanından sonra barınma alanları en kritik alanlardır. Foçinler mevkinden Maden İskelesi'ne kadar olan kıyı hattında çok sayıda kovuk ve fokun saklanabileceği barınma alanları tespit edilmiştir. Bu kıyı hattında karaya doğru 200 m. ve Yediadalar bölgesinde adaların tümü ile denizde kıyıya paralel 150 m genişliğindeki deniz yüzey alanı ikincil koruma bölgesi özelliğindedir.

1- Her türlü yapılaşma günübirlik tesisler ile yol yapımı (stabilize yollar dahil) gerçekleşmez. Yerel ekonomiye bağlı prefabrik yapıların inşası Kurum iznine tabidir. İzin verilen yapılaşma yoğunluğu yapının içinde bulunduğu 5000m² 'lik karasal daire içerisinde 150m² 'yi aşamaz.

2- Bu kıyılara paralel 150 m'lik deniz alanı içerisinde barınma koyları hariç 48 saati aşan gemi ve tekne demirlemeleri yasaktır. Demirleme konumunda, teknelerden yüksek sesle müzik yayını yasaktır.

3- Resmi görevli tekneler hariç, tüm deniz araçları ve (jet ski gibi) süratli eğlence araçlarının bu sınırlarda 10 deniz milinden daha süratli seyir yapmak yasaktır.

4- Yediadalar mevkinde kumsal niteliğindeki plajlar hariç adalara 25 m mesafeden daha yakına yaklaşmak ve demirleme yapmak resmi görevli, izinli ve balıkçı tekneleri hariç yasaktır.

5- Yediadalar mevkinde, adalara 150 m yakınlıkta mesafe içerisinde motorlu su sporları yapmak yasaktır.

6- Adalarda yaz döneminde plaj ve kumul niteliğindeki alanlarda yüzme ve dinlenme serbesttir. Plaj ve kumulların dışındaki alanlarda rekreasyonel aktiviteye izin verilmez. Adalarda gün batımı ve gün doğumu arasındaki zaman diliminde her türlü aktivite (karadan profesyonel balık avcılığı hariç) izne bağlıdır.

7- Ekli Akdeniz fokü habitatı bazlı planlama haritadaki birincil ve ikincil koruma bölgeleri dışındaki alanlar (Gökova ÖÇK Bölgesi tüm güney kıyıları ve tüm adalar bölgesinde), kıyılarda yapılaşma ve yol açılması hariç, yukarıda sınırlanan tüm diğer insan faaliyetleri serbesttir.

4. KUM KÖPEK BALIĞI KORUMA ALANI (HASSAS A)

Birincil Koruma Bölgesi

Kum köpek balıklarının yaşam alanı olarak belirlenmiş Boncuk Koyu bu canlılığın varlığını sürdürmesinde kritik derecede önemli beslenme ve üreme alanı olma potansiyelini taşıyan Türkiye kıyılarında tespit edilmiş tek alandır. Ayrıca Gökova'da 7 ayrı noktada yapılan balık ve makrobentik araştırmalar neticesinde bu kapsamda en yüksek tür çeşitliliğine sahip olduğu saptanmıştır. Boncuk

koyunda 5 şamandıra ile belirlenmiş hattın kuzeyindeki denizel alan ile karada Boncuk koyu kıyı çizgisi paralelindeki 200 m kıyı bandı birincil koruma bölgesidir.

1- 2010/25 numaralı 10.07.2010 tarihli, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 2/1 numaralı ticari amaçlı su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğde değişiklik yapılmasına dair tebliğ'nin 3.maddesi 16. bendinde belirtildiği üzere her türlü balık avcılığı yasaktır.

2- 24 Eylül 2001 ve 24533 sayılı Resmi Gazete de yayınlanan 2001/2952 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile dalışa yasaklanan alanlar içerisinde kaldığından dalış yapılamaz. Bilimsel amaçlı deniz araştırmaları ve dalışlar izne tabiidir.

3- Karada her türlü yapılaşma olamaz ve stabilize dahil yeni yol açılmaz. Hali hazırdaki yolların artırılması, asfaltlanması ve genişletilmesine izin verilmez.

4-Halihazırdaki tarımsal faaliyetler dışındaki faaliyetler organik tarım kriterlerine uygun olarak izne tabidir. Kıyı çizgisinden 50 m mesafede motorlu taşıtlarla tarımsal faaliyet yapılamaz.

5- Denizel alanda izne bağlı bilimsel çalışmalar dışında her türlü aktivite yasaktır.

6- Boncuk sahilinde bulunan kamp tesis ve alanı dışında konaklamalı aktiviteler ve her türlü tesis yapımı yasaktır. Mevcut kamp alanı da dahil olmak üzere denizden görülecek şekilde, yüksek güçte ışıklandırma ve ateş yakmak yasaktır.

7- Karada yüksek sesle müzik yayını yasaktır.

Tampon Bölge

Boncuk koyunda birincil koruma bölgesi dışında kalan bütün denizel alan ile birincil koruma bölgesinden itibaren 300 m'lik karasal alan tampon bölgedir.

1- 2010/25 numaralı 10.07.2010 tarihli, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 2/1 numaralı ticari amaçlı su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğde değişiklik yapılmasına dair tebliğ'nin 3.maddesi 16. bendinde belirtildiği üzere her türlü balık avcılığı yasaktır.

2- 24 Eylül 2001 ve 24533 sayılı Resmi Gazete de yayınlanan 2001/2952 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile dalışa yasaklanan alanlar içerisinde kaldığından dalış yapılamaz. Bilimsel amaçlı dalışlar izne tabiidir.

3- Teknelerin seyri 4 deniz mili sürati aşmamak koşuluyla serbesttir. Acil durumlar dışında demirleme yapmak yasaktır.

4- Çadır, karavan vb mobil ekipmanlarla konaklamalı aktiviteler ve günübirlik aktiviteler serbesttir. Bunun dışında konaklamalı tesis üretimi yasaktır.

5- Karada yüksek sesle müzik yayını yasaktır.

6- Kıyıda güneşlenmek, yüzmek ve kano serbesttir.

5. BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ALANI

Bu alan içerisinde deniz ve kıyı canlıları habitatları üzerine bilimsel, deneysel araştırma, kurtarma, rehabilitasyon vb. çalışmalar yapılır. Deniz ve kara tesisleri bulunur.

Birincil Kara Bölgesi

1- Birincil kara bölgesinde sadece görevliler girebilir.

İkincil Kara Bölgesi

1- İzin almadan girmek yasaktır.

2- Ateş yakmak, motorlu vasıta ile gezmek, gürültü yapmak, kıyıda balık avlamak yasaktır.

Birincil Deniz Bölgesi

Daimi görevliler dışında;

1- Giriş izne bağlıdır.

2- 50 m'den fazla yaklaşmak, demirlemek ve denize girmek yasaktır.

3- 2010/25 numaralı 10.07.2010 tarihli, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı 2/1 numaralı ticari amaçlı su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğde değişiklik yapılmasına dair tebliğ'nin 3.maddesi 16. Bendinde belirtildiği üzere her türlü balık avcılığı yasaktır.

Tampon Bölge

1- Seyir 4 deniz mili hızı aşmamak koşuluyla serbesttir. Acil durumlar dışında demirleme yapmak yasaktır.

2- 2010/25 numaralı 10.07.2010 tarihli, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı 2/1 numaralı ticari amaçlı su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğde değişiklik yapılmasına dair tebliğ'nin 3.maddesi 16. bendinde belirtildiği üzere her türlü balık avcılığı yasaktır.

3- 24 Eylül 2001 ve 24533 sayılı Resmi Gazete de yayınlanan 2001/2952 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile dalışa yasaklanan alanlar içerisinde kaldığından dalış yapılamaz. Bilimsel amaçlı dalışlar izne tabiidir.

4- Yüzmek ve kano serbesttir.

Amatör Balıkçılık Öneri Alan

1- Öneri alanı paralelindeki kıyı hattında karadan oltayla balık avcılığının serbest olması Kurum, Tarım Köyşleri Bakanlığı, ilgili STK lar ve akademik uzmanlar tarafından birlikte tekrar ele alınmalı ve değerlendirilmelidir.

6. DENİZDE AVCILIK ALANLARININ SINIFLANDIRILMASI ve DÜZENLENMESİ

Güncel sınıflandırma

Bölge 1

Gırgır, Trole kapalı, Alamanaya serbest alan

Bölge 2a

Trole kapalı, Gırgır, Alamanaya serbest alan

Bölge 2b

Gırgır, Trol, Alamanaya serbest alan

Öneri sınıflandırma

1- Bölge 1 Alamanaya yasaktır.

2- Trol aktivitesinin bölge 3'de serbesttir, Özel Çevre Koruma Bölgesi deniz alanında tüm yıl boyunca yasaktır.

3- Gökova Deniz ve Sulak Alan sınırları içerisinde tüplü ve tüpsüz zıpkınla balık avcılığı tüm yıl boyunca yasaktır.

7. ÖÇKB DENİZEL ALANI REVİZYON ÖNERİSİ

Denizel alanda denetim çalışmalarının daha etkin yürütülebilmesi (Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın değerlendirme toplantılarında, Gökova ÖÇK Bölgesi batı deniz sınırının eğik bir hat yerine boylam hattına getirilmesinin faydalı olacağı mütalaası üzerine) ve aynı zamanda bölgedeki en önemli Akdeniz foku kıyı habitatlarını barındırması nedeniyle, Gökova deniz alanı sınır hattının 90 derecelik dikey koordinata (27° 58' 40" Doğu) getirilmesi.

8. GÖKOVA KUMULU (AKÇAPINAR KIYISI) REKREASYON ve SPORTİF FAALİYETLER (PLAJ) ALANI

Bu alan güncel durumda yeme- içme- dinlenme- yüzme ve kite surf eğitim ve faaliyetleri alanı olarak gözlenmiştir. Ferek çayı bölgesi benzeri faaliyetler açısından kuş yaşam ve üreme alanı olma özelliğinden dolayı uygun görülmemiştir. Gökova ÖÇKB içerisinde bu alanın kullanım karar önceliği kite surf ve benzer rüzgar sporları olarak belirlenmiştir. Bu alanın Akçapınar plajında;

1- Yüzme ve günübirlik faaliyetler alanı (kara ve deniz)

Akçapınar yapay mendireğinden itibaren kuzeye doğru 90m'lik denizel ve karasal alandır.

2- Servis tesis alanı (kara)

Günübirlik faaliyetler alanı içinde kalmaktadır.

3- Kite surf eğitim alanı (kara ve deniz)

Yüzme ve günübirlik faaliyetler alanından sonra gelen 380m uzunluğundaki alanı kapsamaktadır.

Kite surf alanında;

a) Başlangıç eğitim alanı (kara ve deniz)

b) İleri seviye eğitim ve uygulamalar alanı (kara ve deniz)

mekansal planlama kararları gerekmektedir. Bu kararları Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı bilgi ve onayıyla mekanı kullanacak olan okulların uzman görüşü, valilik ilgili birimleri mütabakatı ile belirlenir.

Aktivite sınırlamaları;

1- Belirlenen alanlar içinde plan amaçlarına uygun faaliyetler serbesttir.

2-Kite surf deniz ve kara alanında aynı anda faaliyet gösterebilecek okul sayısı ikiden fazla olamaz. Okullar başlangıç ve ileri seviye faaliyetler mekansal planlama kararlarına uyarak alanı paylaşırlar.

3- 2010/25 numaralı 10.07.2010 tarihli, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 2/1 numaralı ticari amaçlı su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğde değişiklik yapılmasına dair tebliğ'nin 3.maddesi 16. bendinde belirtildiği üzere her türlü balık avcılığı yasaktır.

4- Motorlu su ve kara sporları yasaktır.

5- Kite surf deniz alanında sportif amaçlı, mobil taşınabilir platform vb ünitelerin kullanımı aktif kullanım süresinde serbesttir. Aktivite sezonunda karasal faaliyet alanında bekletilebilir.

6- Tanımlanan deniz alanları içerisinde spor ve sporcu servisleri ve acil durumlar dışında tekne seyri ve demirleme yasaktır. Denizel ulaşımında Ferek çayı ağzından yolcu indirme bindirme yapılabilir.

7- Bu alana karasal ulaşım usülleri, park yeri ihtiyaç ve sınırlamaları Özel Çevre Koruma Kurumu tarafından izlenir, revize edilir.

8- Günübirlik tesis alanında prefabrik yapıya izin verilir. Alana denizden yolcu transferinde ahşap kaplama çelik konstrüksiyon iskele kullanılır. Ahşap iskele boyu denizel alanda 3m, genişliği 1.5 m'yi aşamaz. İkinci bir iskele yapımı Özel Çevre Koruma Kurumu görüşü ile belirlenir.

9- Kite surf deniz alanı denize doğru 300 m paralelinde motorlu su sporları yapılamaz. Belirlenen deniz alanı dışında yüzmeye, kite-surf ve başka aktiviteler ile ilgili düzenleme ve sınırlama yoktur.

10- Akçapınar yapay mendireğinden güneye doğru 1000 m'lik sahil şeridi boyunca, denize doğru çıkan 250 m uzunluğundaki Akçapınar mendireği hizası referans olmak koşulu ile bu hattın içerisinde kite surf, günübirlik faaliyetler, yüzmek yasaktır.

9. DENİZ CANLILARI REHABİLİTASYON ve BİLİMSEL ARAŞTIRMA MERKEZİ

Gökova'da hasta, yaralı, petrole bulanmış deniz canlılarına yönelik bir bakım ve rehabilitasyon merkezi öngörülmektedir. Bu merkez Gökova'da Karacasöğüt mevkiinde bir STK'nın mevcutta sürdürdüğü altyapı, bilgi birikimi ve çalışmalarından istifade edilebilir. Bu tesis deniz canlıları konusunda, özellikle nesli azalan yunuslar, köpekbalıkları, su samurları, Akdeniz foku ve bazı deniz kuşları açısından Türkiye'de bir ilk olması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Fiili olarak bir Akdeniz foku (*Monachus monachus*) ve iki Şişe burunlu yunus (*Tursiops truncatus*) rehabilitasyonu yapılmakta olup, canlıların doğaya tam adaptasyonunu müteakip doğaya salınacaklardır.

Bu merkez aynı zamanda her türlü sualtı, deniz ve kıyı bilimsel araştırmalarının yapılacağı ve akademik çalışmalara önyak olarak destek verecek faaliyetlerde bulunacaktır.

10. SU SPORLARI EMNİYET BÖLGESİ

Gökova körfezi deniz trafiği yoğunluk ve yayılımı haritası gözönünde bulundurularak insan aktivitesinin yoğun olduğu Akçapınar yakın deniz alanında, Kadınazmağı ve Kanlıazmak içleri ile Karaca bölgesinde belirtilen emniyetli bölgeleri içinde motorlu su sporları yasaktır. Motorlu su sporları araçları seyir gereği halinde hızları saatte 4 deniz milini aşamaz (Bu maddenin kabulü halinde yukarıda belirtilen aktivite sınırları 9. Maddesi kaldırılabilir).

11. KIYI TESİSLERİ ÖNERİSİ

Karaca yat yanaşma yeri ve ikmal merkezi

ÖÇK bölgesinde aşırı insan faaliyeti ve deniz trafiğinin artmasını arzu etmemekle birlikte, bölgenin Türkiye'nin en önemli mavi tur yat rotasının üzerinde olmasından dolayı ve yapılacak fizibilite çalışmasının ardından ileride "gerçekten" böyle bir tesise ihtiyaç hasıl olması durumunda, Gökova ÖÇK Bölgesinde ekolojik ve sosyo-ekonomik faktörlerde gözönünde bulundurularak seçilen en uygun bölge Karacasöğüt'dür. Olası bir yatırımın optimal olarak 180-200 yat kapasiteyi aşmadan planlanması taşıma kapasitesi bakımından uygun olmaktadır. Alanda varlığı bilinen yelken sporları eğitim okulunun aktivite alanının korunması ve spor aktiviteleriyle yat trafiği ilişkisi tesis tasarımı yapılırken göz önünde bulundurulmalıdır. Balıkçı iskelesi tesis projesi dışında korunmalıdır. Her türlü bölgesel yatırımın, sadece tesisin kurulduğu o noktada değil yakın ve hatta orta uzaklıktaki kıyı ve deniz alanlarını da etkileyeceğini göz önünde bulundurmak zorunluluğu vardır. Zira her kıyı tesisi artan insan faaliyeti anlamına gelecek, bu ise doğaya ve ekosisteme ilave yük getirebilecektir. Bu bakımdan Plan Notu'nun 11. maddesinde bahsedilen yat yanaşma yeri ve ikmal merkezinin kapsamlı bir marina olarak ele alınmaması gerektiği mütalaa edilmekte ve proje yürütücüleri olarak sadece ve sadece ileride ihtiyaç hasıl olduğunda düşünülmesi gereken bir adım olması gerektiğini önemle vurgulamak isteriz. Ekte verilen harita üzerinde kroki şeklinde ifade edilmiştir. Deniz araçlarından kaynaklanan yağlı sıvı atıkları alım tesisi projelendirmesi yapılmadan yat yanaşma ve ikmal yerine izin verilmemelidir. Yağlı sıvı atık alım tesisi kurulmaz ve etkin işletilmez ise, söz konusu tesisin çalıştırılmasına izin verilmez.

Akyaka Mendireği

Akyaka mendireği tasarım itibarıyla azmaktan gelen doğal malzemenin liman içinde birikimine sebebiyet vermektedir. Hali hazırdaki mendireğin yapısal tasarımının değiştirilmesi alanda yaşanan erozyon sorununun yönetilebilmesi için alınması gereken tedbirlerden birisidir. Akyaka tekne barınak ihtiyacı ileri seviyededir. Bu sorun azmak ekosistemini tehdit etmektedir. Bu soruna optimal bir çözüm olarak mendireğin kapasitesinin artırılması öngörülmektedir. Bu kıyı tesisi ve ilave yapı önerimiz ekli CBS çıktısı haritalarda verilmektedir. Akyaka limanında, deniz araçlarından kaynaklanan yağlı sıvı atıkları alım tesisi projelendirmesi yapılmalı tesis kurulmalıdır. Taraf olunan ilgili uluslararası sözleşme (MAROL 73/78 Ek I ve Ek II) gereği yağlı sıvı atık alım tesisi kurulması ve işletilmesi şarttır.

Çamlı İskelesi

40 tekne kapasiteli (Tur teknesi (büyük-orta küçük), amatör, balıkçı ve misafir tekneler) 150 m uzunluğunda kazık sistemli, ahşap kaplama çelik konstrüksiyon iskele öngörülmektedir. İskelenin inşaa sürecinde kıyı dinamikleri göz önünde bulundurularak farklı bir tasarım uygulanabilir. Akyaka limanında, deniz araçlarından kaynaklanan yağlı sıvı atıkları alım tesisi projelendirmesi yapılmalı tesis kurulmalıdır. Taraf olunan ilgili uluslararası sözleşme (MAROL 73/78 Ek I ve Ek II) gereği yağlı sıvı atık alım tesisi kurulması ve işletilmesi şarttır. Ayrıca, bu bölgedeki yoğun dolaşım ve tekne trafiğinin seyir, can, mal ve çevresel sorunlar yaratmaması bakımından, ülkemizde ve dünyada başka deniz ve kıyı alanlarında uygulandığı üzere, Çamlı limanı girişinde bir deniz trafik ayırım düzeni oluşturulmasında fayda vardır (IMO A572(14) sayılı tavsiye kararı uyarınca). Sözü edilen trafik ayırım düzeni CBS ve harita çıktılarında işaretlenmiştir.

Çekkek yerleri

Çekkek yeri hesaplamasında mekanın bulunduğu alandaki profesyonel tekne sayısının yarısı mutlak değer olarak göz önünde bulundurulurken, yarı profesyonel ve amatör tekneler ve yönetim planının geçerlilik süresi olan 5 yıl içerisindeki gelişmeler göz önüne alınarak bu mutlak değer %20-40 üzeri tekne sayısı çekkek yerlerinin kapasitelerinin belirlenmesinde referans alınmıştır. Çekkek yerleri küçük kıyı balıkçısınınve veya tur teknelerinin kullanımına yönelik olarak tasarlanırken tekne servis alanı her küçük tekne başına 80m², daha büyük tekneler için ise 150 m² yüzey alanı ile çarpılarak toplam servis alanı hesaplanmıştır.

1- Çekkek yeri içerisinde motorlu araçlarla nakil amacıyla kısa süreli duraklama yapılabilir, park yapılamaz.

2-Çekkek yerleri dahilinde ve çevresinde tanımlı turizm ve kamusal kullanım haklarını (kıyı ve plaj kullanımı) engelleyecek şekilde kara araçlarını park etmek yasaktır.

3- Çekkek yerlerinde yüksek sesli müzik yayını yapmak yasaktır.

4-Çekkek yerlerinde üretilecek katı ve sıvı atıklar kontrollü atık deponi alanlarına transfer edilir. Bu faaliyetten nihai olarak sorumlu olan çekkek yeri işletmecisidir.

5- Yaz döneminde (01 Haziran - 15 Eylül tarihleri arası) acil bakım gerektiren teknelerin yüksek gürültü, toz ve talaş çıkaran uygulamalar ile tamir veya bakımı çekkek yerinin bulunduğu mevkiye, 300 m yakınındaki alanda; turistik, sosyal faaliyetlerin başladığı, yoğunluk kazandığı ve azaldığı (tavsiye edilen zaman dilimi sabah 10:00 akşam 18:00) sabah ve akşam saatleri arasında yapılamaz.

6- Yaz döneminde çekkek yerinde acil bakım (seyir esnasında kullanılan makina veya yelken gücünde ağır bakım gereği veya seyir güvenliğini engelleyen kusurlar)gerektiren tekneler dışında tekneler bakıma alınmaz. Kusurlu teknenin çekkek yerinde bulunma sebebi, kalma süresi Özel Çevre Koruma Kurumu görüş ve bilgisine sunulur.

7- Çekkek yerlerinde katı atık ve yağlı sıvı atık yönetim planları çıkarılmadan ve yeterli kapasiteye sahip atık toplama tesisleri kurulmadan, çekkek yerlerinin proje ve inşasına izin verilmez.

Akbük çekkek yeri

10 balıkçı tekne kapasiteli yaklaşık 800 m² alan.

Bördübet çekkek yeri

15 balıkçı ve amatör tekne kapasiteli 1200 m² alan.

Maden İskelesi çekkek yeri

30 tekne kapasiteli 2400 m² alan.

Çamlı çekek yeri

Farklı boylardaki 20 tur ve balıkçı teknesi kapasiteli 3000 m² alan.

Akçapınar çekek yeri

15 balıkçı tekne kapasiteli 1200 m² alan.

Yukarıda sözü edilen çekek yerlerinin tam lokasyonları, ayrıca CD ortamında teslim edilen CBS ve harita çıktılarında tam olarak işaretlenmiştir.

12. SULAK ALAN KORUMA BÖLGESİ

Birincil Koruma Bölgesi

Tam koruma alanlarıdır. Çeşitli habitatların korunması için ekosistem bütünlüğünü bozmayacak şekilde özel izne tabi kullanım talepleri ÖÇKKB tarafından değerlendirilecektir.

1- Sulak alanlar yönetmeliği uygulanır.

2- Alan, gerek turizmde yerel ekonomik gelirin artırılması gerekse kontrolsüz ve tahrip edici insan aktivitelerinin kontrol ve düzenlenmesi amacıyla sadece ahşap vb. yürüyüş bantları, yönlendirici bilgi levhaları, çit ve benzeri kullanım koşullarını belirleyen tedbirler marifetiyle kuş gözlemi ve yürüyüş faaliyetleri amacıyla kullanılabilir.

3- Kuş üreme alanlarında turistik ve benzeri faaliyetler yasak, bilimsel amaçlı çalışmalar serbesttir.

4- Kum ve taş çıkartılamaz ve kumulların şekli değiştirilemez.

5- 3621 sayılı kanunun 6. Maddesi ile kıyı kanunu uygulama yönetmeliğinin 13. Ve 14. Maddesinde tanımlanan (A,B ve C maddelerinde belirtilen) yapı ve tesisler yapılamaz. 7 . madde kapsamındaki dolgu ve kurutma yoluyla arazi kazanılamaz.

6- Kuş üreme alanlarında 20 Mart - 30 Haziran tarihleri arasında araç ve binek hayvanı ile dolaşmak yasaktır.

7- Bu alan içerisinde ateş yakmak, kamp kurmak yasaktır.

Gökova Sulak Alanı ve Azmaklar

1- Kuşların ve muhtelif memelilerin üreme ve yavru büyütme alanı olan Akçapınar sulak alan havzası Akçapınar Azmağı ile güney sahilleri arasındaki yaklaşık 1000 m'lik alanda, Akçapınar azmağı giriş kısmı hariç olmak üzere, kıyı balıkçıları dahil kıyıya 50 m. mesafeden daha yakın bir şekilde seyredilmesi ile kıyıya yaklaşip beklenmesi ve demirlememesi 1 Nisan-30 Haziran tarihleri arasında yasaktır.

2- Akçapınar yapay mendireğinden güneye doğru 1000 m'lik sahil şeridi boyunca, denize doğru çıkan 250 m uzunluğundaki Akçapınar mendireği hizası referans olmak koşulu ile bu hattın içerisinde kite surf, günübürlük faaliyetler, yüzmek yasaktır.

3- Gökova, Akyaka Kadın azmağı girişinden Kite surf kara alanına kadar olan kıyıda, kıydan karaya doğru 30 m genişlik "plaj kullanma alanını" tarif eder. Fakat yüksek erozyon gözlenen bu kıyı alanında habitatın kendini onarması amacıyla yönetim planı revizyonu sürecinde bu alanın insan faaliyetine kapatılması önemle değerlendirilmelidir.

SMAP III projesi azmak yönetimi plan notlarında belirtildiği gibi ve bu projede de tarafımızdan desteklendiği üzere,

1- Kadın azmağı içerisinde ahşap köprünün iç kısmının Akyaka tarafındaki kıyı alanı tur düzenlenecek teknelere tahsis edilmelidir. Tur düzenleyecek tekne sayısı 14 ile sınırlandırılmalıdır. Tekne sahibinin kooperatif üyesi olması ve sadece azmak turculuğu yapan tek bir kooperatife verilmesi sosyal düzen ve adalet açısından önemli ve kritiktir.

Ve buna ek olarak,

2- Azmakta yüzmek serbestir, kalabalık gruplar halinde yüzülmesi durumunda azmak tur tekneçileri kooperatif başkanlığına bilgi verilir.

3- Azmak içinde akşam 21:00, sabah 09:00 arasında motorlu, akşam saat 21:00, sabah 07:30 arası kano ve benzeri motorsuz vasıtalı aktiviteler yapılamaz. Aktivite saatleri içinde müzik yayını ve gürültü yapılamaz. Gürültü kaynağından 5m mesafedeki ses ölçüm seviyesi 85 db'i geçemez.

4- Azmakta tur yapan tekneler motor gücü 20 beygiri aşamaz. Azmakta seyir hızı 3 knotu aşamaz.

5- Azmakta her türlü bitki, yosun ve benzeri canlıların toplanması yasaktır.

6- Azmaktaki atık ve birikmiş doğal malzeme toplama faaliyetleri azmakta çalışan kooperatif yetkilileri ve yerel belediye tarafından ve gözetiminde yapılır. Doğal doku niteliğindeki atıkların aynı anda tümü toplanamaz. Su kuşları, su samuru, kaplumbağa ve benzeri canlıların beslenme, barınma, dinlenme ihtiyaçları göz önünde bulundurularak doğal malzemenin bir kısmı her zaman bulunduğu yerde bırakılır. Bırakılması gereken malzeme miktarının ölçütleri yerel ekologlar tarafından belirlenir.

7- Azmakta su ürünleri avcılığı ve dalarak veta tarayarak yosun ve diğer su bitki ve alglerinin toplanması – alınması yasaktır.

8- Azmakta dolaşan tekneler içinde ve azmak kenarında ateşli, havalı tüfek, zıpkın ve benzeri silahları her ne amaçla olursa olsun kullanmak, açıkta (kılıfsız, kınısız) taşıyarak gezmek yasaktır.

Çamli Sulak Alanı

1- Sulak alan içsu kıyıları ve deniz kıyılarında tespit edilen balçık vb. nitelikteki kıyı yapısı nedeniyle yüzmek tehlikelidir. Bu nedenle gerek ekosistem koruma kriterleri ve gerekse günlük yaşam ve turizm aktivitelerinden karşılaşılabilecek hayati derecede önemli sorunların önüne geçmek amacıyla bahsedilen nitelikteki alanlarda yüzmeye vb. rekreasyonel aktiviteler bilgilendirici levha, çit vb. tedbirler marifetiyle düzenlenir.

İkincil Koruma Bölgesi

Doğal su kaynaklarının (ırmak, nehir, dere vb.) her iki yönde 20 şer metrelik alan içerisinde bilimsel ve koruma amaçlı faaliyetler dışında hiçbir faaliyete izin verilmez. Bunun dışında yer alan alanlarda ise mevcut tarımsal kullanımlar ile geleneksel tarım ve organik tarım, sınırlı günübirlik faaliyetler yapılabilir.

1- Yakın civarındaki su kaynaklarının doğal akış rejimleri değiştirilmemelidir.

Tampon Bölge

Alanın ekolojik karakterinin korunması esastır. Mevcut tarım faaliyetleri sürdürülebilir. Bu alanlarda ağaç kesimi için ÖÇKKB'nin görüşü alınacaktır. Projesi ÖÇKKB tarafından onaylanmak ve minimum parsel büyüklüğü 5000 m² olmak koşulu ile en fazla 50 m²'lik günübirlik tesis amaçlı sökülüp takılabilir temelsiz ahşap yapılar yapılabilir.

1- Yakın civarındaki su kaynaklarının doğal akış rejimleri değiştirilmemelidir.

Bu alanlarda ÖÇKKB'nin uygun görüşü ile giriş kontrol ve bilgilendirme üniteleri yapılabilir. İfraz yapılamaz.

13. FLORA KORUMA BÖLGESİ

Birincil Koruma Bölgesi

Türkiye'de yaklaşık 170 farklı yaban orkidesi türü bulunmaktadır. Bu orkidelerden yaklaşık 45 tür Muğla il sınırları içerisindeki doğal alanlarda yaşamaktadır. Datça Yarımadası'na endemik Yürekli orkide, *Serapias cordigera*, Gökova Körfezi'nin güney kıyılarında, yine Türkiye'nin en nadide Orkidelerinden Kayışlı Doğu Orkidesi *Himantoglossum affine*, Gökova Körfezi'nin kuzeyindeki Kıran Dağı'nın zirveye yakın bölgesinde yaşamaktadır. SAD-EKOG (Ekoloji Araştırma Grubu) UNDP-GEF destekli olarak, 2010 yılında gerçekleştirdiği "Türkiye Orkideleri Projesi" kapsamında, Akbük Koyu ve

hemen yukarıdaki Yerkesik arasındaki bölgede 35 tür orkide belgelemiştir. Bu bölgede yoğun bir şekilde orkide yumruları toplanmakta olup, birçok tür tehdit altındadır. Ayrıca Karacasöğüt yakınlarında Karaca bölgesindeki sulak alanlar ve düzlüklerde bazı orkide türleri de tespit edilmiş ve fotoğraflanmıştır.

Bölgede ilan edilecek “Orkide Koruma Alanları”, Anadolu orkidelerinin türünün devamı ve Gökova Körfezi’nin flora biyolojik çeşitliliğini korumak açısından büyük önem taşımaktadır.

Ayrıca, sıcak Akdeniz katında görülen boylu maki örtüsü, kızılçam ormanları ve altında yer alan çalı tabakası ve yakın civarında nadir endemik bitki türleri Örneğin sadece Gökova, Datça Yarımadası ve Sandras dağında bulunan “boğa diken” *Erygium thoriolum* ve Türkiye’de en yoğun ve fazla türün bir arada olduğu birçok orkide türü flora zenginliği bu bitkilerin bulunduğu bölgelerin flora bakımından Birincil Koruma Bölgesi olması gerekçesini oluşturur. Bu alanlarda;

- 1- Tarımsal aktiviteler yapılamaz ve hayvan otlatılamaz.
- 2- Her türlü yapılaşma olmaz ve yol yapılamaz. Hali hazırdaki yolların genişlemesi ve toprak yolların asfaltlanması yasaktır.
- 3- Bilimsel çalışmalar, doğa yürüyüşü ve yapılaşma olmaksızın eko-turizm faaliyetleri serbesttir.
- 4- Bitki koruma bölgelerinde alan doğal haliyle bırakılmalı ve sonradan ağaç dikimi yapılmamalıdır.
- 5- Yakın civarındaki su kaynaklarının doğal akış rejimleri değiştirilmemelidir.
- 6- Maki ve frigana florasında sahip alanların ağaçlandırılma adı altında tamamen sürülüp temizlenmesi yasaktır. Zira söz konusu alanlar süksesyon aşamasında olan ve hali hazırda ormanlara öncülük eden alanlardır. Buraları yok edilir ise çıplak toprağa geri dönüş gerçekleşir ve birçok bitki yumrusu ve soğanı da zarar görerek yok olur. Erozyon için de alt yapı hazırlanmış olur.
- 7- Gökova ÖÇK Bölgesinde kıyılardaki tüm maki ve frigana bitki toplulukları, gerek ötücü ve yırtıcı kuşlar gerekse sürüngenler açısından son derece önemli yaşam alanları (habitatlar) olup, tahrip edilemez, yeni imara açma, yapılaşma veya (stabilize dahil) yeni yol yapımı gibi habitat tahribatları veya habitat bölünmeleri sonucunda yok edilemez. Kıyılarda detayli olarak yapılacak araştırmalarda, SAD-EKOG’un bölgede başka noktalarda tespit ettiği üzere, endemik ve/veya nesli azalan bitki türleri bulunması olasıdır. Öte yandan, su basmansız ve beton yapı olmaksızın, sadece ahşap veya prefabrik yapıların olduğu ilave günübirlik tesisler, gerek tesisin kendisi gerekse yaratacağı insan faaliyetlerinin doğaya etkisi titiz bir şekilde bilimsel olarak incelendikten ve raporlandıktan sonra Kurumun nihai değerlendirmesi ve izni ile mümkün olabilir.

14. BİLGİLENDİRME PANOLARI

CD ortamında teslim edilen “Bilgi Levhaları” haritasında işaretlenmiş olan 18 ayrı noktaya (Akbük, Akyaka kasaba içi, Akyaka Azmak, Maden İskelesi, Çınar Plajı, Akçapınar, Gökçe, Çamlı, Sedir Adası, Boncuk Koyu, Karacasöğüt, Okluk Koyu restoranlar bölgesi, Longoz Koyu, Tuzla Koyu, Yedi Adalar, Amazon, Bördübet, Çatı), en az 1,5 m x 2,5 m boyutlarında (yerine göre boyutlar büyütülebilir), Gökova ÖÇKB haritası ve ilgili fotoğrafları içeren, Gökova ÖÇKB hakkında bilgi vermeyi amaçlayan ve kullanım esaslarını aktaran bilgilendirme panoları yerleştirilir.

***** Plan notunda belirtilen tüm karasal mesafeler kuş uçuşu uzaklığın belirlediği mesafeye tekabül eder.